

Nr 23.

Ankom till riksdagens kansli den 18 februari 1941 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41, i vad propositionen avser socialdepartementets verksamhetsområde.

(3:e avd.)

Driftbudgeten.

Femte huvudtiteln.

1:o) **Socialstyrelsen: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet.**
I propositionen nr 2 angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 har Kungl. Maj:t (punkt 1, sid. 51—53 av det vid propositionen såsom bilaga 5 fogade utdraget av statsrådsprotokollet över socialändagen den 3 januari 1941) föreslagit riksdagen medgiva, att den i avlöningsstaten för socialstyrelsen under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till grundavlöningar m. m. må för budgetåret 1940/41 överskridas med högst 60,000 kronor.

Ifrågarande delpost har i gällande avlöningsstat uppförts med 459,000 kronor men har av Kungl. Maj:t genom beslut den 24 maj 1940 begränsats till 420,000 kronor på grund av arbetsförmedlingsärendenas överflyttning till statens arbetsmarknadskommission.

Den av Kungl. Maj:t nu begärda medelsförstärkningen hänför sig främst till styrelsens utlänningsbyrå. Sålunda beräknas för nödvändig personalförstärkning å denna byrå cirka 45,500 kronor samt för övertidsarbete å samma byrå omkring 5,000 kronor. Härutöver äskas ett belopp av 9,500 kronor för verkställande av fortlöpande indexberäkningar rörande vissa byggnadskostnader och inventering av bostadsreserven å vissa orter ävensom för utgifter i anledning av vidtagna inskränkningar i vikariatsförordnanden å ordinarie tjänster.

Utskottet finner sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet förutsätter därvid i likhet med departementschefen, att det belopp av grundavlöningsposten, som motsvarar beräknad avlöning för styrelsens hos arbetsmarknadskommissionen tjänstgörande personal, ställes till styrelsens för-

Utskottet.

fogande allenast under den förutsättningen, att nämnda personal återgår till tjänstgöring inom styrelsen.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för socialstyrelsen under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till grundavlöningar m. m. må för budgetåret 1940/41 överskridas med högst 60,000 kronor.

2:o) **Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Vissa byggnadsarbeten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, sid. 53—55) att till Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Vissa byggnadsarbeten å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 115,000 kronor.

Anslaget avser uppförande av *dels* två bostadshus för gift personal, inrymmande vardera två lägenheter om två rum och kök, *dels ock* en centraltvättstuga för personalen, i vilken skulle inrymmas mangel- och strykrum, torkrum och torkvind, en bastuavdelning, ett badrum, ett cykelstall och ett desinfektionsrum.

Kostnaderna för bostadshusen hava av anstaltsstyrelsen i september 1939 uppskattats till 58,000 kronor samt för tvättstugan till 38,500 kronor. Den sammanlagda kostnaden, 96,500 kronor, har av departementschefen med hänsyn till senare inträffad prisstegring beräknats till i runt tal 115,000 kronor.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till annan erinran än att kostnaden för centraltvättstugan förefaller utskottet högt beräknad. Då emellertid utskottet utgår från att Kungl. Maj:t i anslutning till vad chefen för finansdepartementet inledningsvis framhållit tillser, att förefintliga möjligheter till besparingar tillvaratagas, har utskottet ansett sig böra tillstyrka anvisande av det nu äskade anslaget.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Vissa byggnadsarbeten* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 115,000 kronor.

3:o) **Bidrag till stiftelsen Godtemplarordens vårdhem för alkoholister för vissa byggnadsarbeten vid erkända alkoholistanstalten Dagöholm.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, sid. 55—63) att till Bidrag till stiftelsen Godtemplarordens vårdhem för alkoholister för vissa byggnadsarbeten vid erkända alkoholistanstalten Dagöholm å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 105,000 kronor.

Anslaget avser i första hand att möjliggöra uppförande — i anslutning till en befintlig logbyggnad — av en ny ladugård i stället för en nyligen ned-

brunnen sådan. Kostnaden för den nya ladugården beräknas till 71,900 kronor, av vilket belopp dock avgå 32,000 kronor i uppburen brandstod.

Vidare har beräknats ett belopp av 12,400 kronor för uppförande av ett svinhus, 8,600 kronor för ett nytt vagnslider jämte maskin- och redskapsbodas, 28,800 kronor för modernisering av den s. k. östra arbetarbostaden samt 1,700 kronor för inrättande av källare under samma bostad. Härutöver beräknas ett belopp av 13,600 kronor för arkitekt- och kontrollantarvoden, virke å rot samt oförutsedda utgifter. Sammanlagda kostnaden uppskattas alltså till (71,900 + 12,400 + 8,600 + 28,800 + 1,700 + 13,600) 137,000 kronor. Avdrages härifrån den utkvitterade brandstoden för den brunna ladugården, kvarstår ett medelsbehov av (137,000 — 32,000) 105,000 kronor.

Av vad i statsrådsprotokollet anförts finner utskottet behovet av de föreslagna byggnadsarbetena tillfredsställande ådagalagt.

Utskottet.

Beträffande medelsbehovet har utskottet icke kunnat undgå att fästa sig vid den beräknade kostnaden för den nya ladugårdsbyggnaden, vilken kostnad utskottet funnit anmärkningsvärt hög. Utskottet har emellertid inhämtat, att däri ingå utgifter även för andra ändamål, främst anläggande av nytt tak å den angränsande logbyggnaden. Då utskottet vidare förutsätter, att åtgärder vidtagas för att i möjligaste mån begränsa hithörande utgifter, har utskottet icke velat motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag i nu berörda del.

Kungl. Maj:ts förslag i övrigt har icke föranlett erinran från utskottets sida. Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till stiftelsen Godtemplarordens vårdhem för alkoholister för vissa byggnadsarbeten vid erkända alkoholistanstalten Dagöholm* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 105,000 kronor.

4:o) **Vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, sid. 63—74) att till Vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 647,000 kronor.

Av det äskade anslaget avse 186,000 kronor om- och tillbyggnad av skolhemmet Gräskärr i Göteborgs och Bohus län i syfte att erhålla förbättrade undervisningslokaler, gymnastiksal och bostäder åt hemmets personal. Därest medel anvisas av riksdagen för utförande av ifrågavarande byggnadsarbeten, förutsättes den egendom, å vilken Gräskärrens skolhem är beläget och vilken för närvarande äges av Göteborgs och Bohus läns landsting, skola jämte därtill hörande byggnader och jordbruksinventarier inlösas av staten för en köpeskilling av 110,000 kronor. Då denna köpeskilling kan i sin helhet bestridas från den s. k. likvidationsfonden, äskas för ändamålet icke medel av riksdagen.

Återstoden av anslaget beräknas för uppförande av ett nytt skolhem å krono-

egendomen 1 mantal Lindhult 1¹ och 2¹ i Viby socken av Örebro län. Den del av kronoegendomen, som skulle tagas i anspråk för skolhemmets verksamhet, omfattar 21,8 hektar. Den till egendomen hörande skogsmarken förutsattes allttjämt skola förvaltas av domänstyrelsen.

Kostnaderna för skolhemmets uppförande uppskattas av socialstyrelsen sålunda:

Elevhemsbyggnad med bostad för arbetsledare	kronor 165,000
Skol- och gymnastikhus med bostäder för lärare och med tvättstuga	» 145,000
Föreståndarbostad	» 39,000
Vägar och planeringsarbeten	» 7,000
Brunn och yttre sanitetsledningar	» 20,200
Transformator och yttre elektriska ledningar	» 16,800
Arvoden, administration och oförutsedda utgifter	» 41,000
	<hr/>
	Summa kronor 434,000

Häruöver beräknas ett belopp av 27,000 kronor för anskaffande av möbler och andra inventarier till skolhemmet. Den sammanlagda kostnaden för skolhemmet uppskattas alltså till (434,000 + 27,000) 461,000 kronor.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag hava i princip icke givit utskottet anledning till erinran.

Av statsrådsprotokollet framgår, att såväl förslaget rörande om- och tillbyggnad av Gräskärns skolhem som förslaget till nytt skolhem å kronoegendomen Lindhult, vilket avses ersätta nuvarande Åkerby skolhem, i sina detaljer icke slutligen prövats av departementschefen utan underställts 1940 års byggnadsutredning i syfte att undersöka möjligheterna till eventuella besparingar.

Utskottet anser sig under sådana förhållanden kunna utgå från att förefintliga möjligheter till nedbringande av kostnaderna komma att beaktas.

Under hänvisning härtill hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 647,000 kronor.

5:o) Utrustning av nya sinnessjukhus. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5, sid. 74 och 75) att till Utrustning av nya sinnessjukhus å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 470,000 kronor.

Anslaget avser utrustning av Sidsjöns sjukhus i Sundsvall. Kostnaden härför har av medicinalstyrelsen beräknats till 920,000 kronor under nästa budgetår. Härav beräknas emellertid 400,000 kronor belöpa å inventarier, som skola levereras genom fångvårdens försorg och för vilka medel icke erfordras förrän

under budgetåret 1942/43. Återstående utrustning avses beställd å den öppna marknaden. Då å anslaget finnes disponibelt ett belopp av 50,000 kronor, uppskattas det aktuella anslagsbehovet till (920,000 — 400,000 — 50,000) 470,000 kronor, vilket ansetts böra täckas genom anslag å tilläggsstat för innevarande budgetår.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, Utskottet.
att riksdagen må till *Utrustning av nya sinnessjukhus* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 470,000 kronor.

6:o) **Vissa byggnadsarbeten vid psykiatriska kliniken i Lund.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, sid. 75—77), vilket närmast avser att bereda kliniken tillgång till erforderliga bilokaler, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa byggnadsarbeten vid psykiatriska kliniken i Lund* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 6,700 kronor.

7:o) **Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lätt-skötta sinnessjuka.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7, sid. 77) att till Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lätt-skötta sinnessjuka å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 300,000 kronor.

För innevarande budgetår ha till ifrågavarande ändamål anvisats 50,000 kronor.

Av det å tilläggsstat II äskade beloppet avse 135,000 kronor vissa inneliggande ansökningar om statsbidrag för vårdhem, som ännu icke äro uppförda, samt 165,000 kronor väntade nya ansökningar.

För tillgodoseende av inneliggande ansökningar, som avse redan färdigställda hem, äskas å riksstaten för nästa budgetår ett reservationsanslag av 260,000 kronor.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet, Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lätt-skötta sinnessjuka* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 300,000 kronor.

8:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Vissa ledningsarbeten m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, sid. 77—79), vilket avser utförande av vissa elektriska ledningsarbeten samt anordnande av en reningsanläggning i anslutning till vid anstalten pågående om- och tillbyggnad, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Vissa ledningsarbeten m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 15,500 kronor.

9:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av barnavdelningar vid lasarett m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9, sid. 79 och 80) att till Bidrag till uppförande eller inrättande av barnavdelningar vid lasarett m. m. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 200,000 kronor.

För innevarande budgetår har till ifrågavarande ändamål anvisats ett reservationsanslag av 250,000 kronor, av vilket 37,500 kronor alltjämt kvarstå odisponerade.

Från denna utgångspunkt beräknas ett ytterligare belopp av 200,000 kronor bliva erforderligt under det närmaste året, vilket belopp anses lämpligen böra uppföras å tilläggsstat II för innevarande budgetår. Å riksstaten för nästa budgetår äskas icke medel för hithörande ändamål.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande eller inrättande av barnavdelningar vid lasarett m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 200,000 kronor.

10:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10, sid. 80—85) att I. bemyndiga Kungl. Maj:t att bevilja

dels föreningen Styrso kustsanatorium för uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med ett av arkitekten N. Hanson i november 1940 upprättat förslag av en nybyggnad för panncentral m. m. statsbidrag med det belopp, föreningen för dylikt ändamål visat sig hava utgivit, dock högst 111,000 kronor;

dels stiftelsen Solhem i Borås såsom ytterligare bidrag till uppförande och inredning av ett bostadshus för personalen vid stiftelsens tuberkulossjukhus ett belopp av högst 7,100 kronor;

dels ock föreningen kustsanatoriet Apelviken för uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med ett av arkitekten G. Birch-Lindgren i september 1938 upprättat förslag av ett bostadshus för sjuksköterskor vid sanatoriet samt anskaffande av inventarier därtill statsbidrag med det belopp, föreningen för dylikt ändamål visat sig hava utgivit, dock högst 304,000 kronor;

II. till Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 422,100 kronor.

Det för Styrös kustsanatorium beräknade beloppet, 111,000 kronor, avser uppförande av nybyggnad för panncentral, i vilken skulle inrymmas jämväl lokaler för desinfektion och obduktion samt för verkstäder ävensom för sopförbränning. En ny högtryckspanna för sterilisering, tvätt och kok föreslås inmonterad i stället för en lågtryckspanna, som nu är förbrukad.

Av det för kustsanatoriet Apelviken äskade beloppet avse 274,000 kronor uppförandet av nytt bostadshus för sjuksköterskor, inrymmande 29 sköterskerum, 10 elevrum, vartdera för två elever, samt ett samlingsrum m. m. För anskaffande av inventarier till detta bostadshus beräknas ett belopp av 30,000 kronor.

Sistnämnda båda belopp hava beräknats på grundval av i september 1938 verkställda utredningar samt med hänsyn till därefter inträdda prisstegringar ökats med cirka 25 procent. För vinnande av erforderlig kontroll beträffande beloppens storlek samt för utrönande av huruvida besparingar möjligen kunna åvägbringas förutsätter departementschefen, att utlåtande i ärendet inhämtas från 1940 års civila byggnadsutredning.

Vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit har icke givit utskottet anledning till annat uttalande än att utskottet i likhet med departementschefen förutsätter, att föreliggande förslag och kostnadsberäkningar rörande uppförandet av bostadshuset för sjuksköterskor vid Apelvikens kustsanatorium underställas 1940 års civila byggnadsutredning för utrönande av eventuella besparingsmöjligheter.

Utskottet.

Under återopande härav hemställer utskottet,

att riksdagen må

I. bemyndiga Kungl. Maj:t att bevilja

a) föreningen Styrös kustsanatorium för uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med ett av arkitekten N. Hanson i november 1940 upprättat förslag av en nybyggnad för panncentral m. m. statsbidrag med det belopp, föreningen för dylikt ändamål visat sig hava utgivit, dock högst 111,000 kronor;

b) stiftelsen Solhem i Borås såsom ytterligare bidrag till uppförande och inredning av ett bostadshus för personalen vid stiftelsens tuberkulossjukhus ett belopp av högst 7,100 kronor;

c) föreningen kustsanatoriet Apelviken för uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med ett av arkitekten G. Birch-Lindgren i september 1938 upprättat förslag av ett bostadshus för sjuksköterskor vid sanatoriet samt anskaffande av inventarier därtill statsbidrag med det belopp, föreningen för dylikt ändamål visat sig hava utgivit, dock högst 304,000 kronor;

II. till *Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 422,100 kronor.

11:o) **Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11, sid. 85) och under erinran, att å riksstaten för nästa budgetår äskats ett reservationsanslag av 545,000 kronor för samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 300,000 kronor.

12:o) **Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, sid. 85) och under erinran, att å riksstaten för nästa budgetår äskats ett reservationsanslag av 105,000 kronor för samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 125,000 kronor.

13:o) **Bidrag till uppförande av centralanstalt för radioterapi i Göteborg.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 13, sid. 85—88) att till Bidrag till uppförande av centralanstalt för radioterapi i Göteborg å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 200,000 kronor.

Frågan om statsbidrag till driften av ifrågavarande anstalt, vars uppförande beräknas bliva påbörjat under den närmaste tiden, underställdes 1937 års riksdag, som därvid godkände enahanda grunder för driftbidrag, vilka tidigare fastställts för den planerade centralanstalten för radioterapi i Lund, dock med den ändringen, att driftbidragets maximibelopp höjdes från 2 kronor 50 öre till 3 kronor per dag och patient.

I samband med detta ärende anmälde departementschefen, att till anstaltens uppförande syntes böra anvisas ett statsbidrag av 200,000 kronor, vilket motsvarade det byggnadsbidrag, som tilldelats Lundaanstalten av lotteri-medel. Häremot framställdes av 1937 års riksdag ingen erinran.

Det nu äskade anslaget avser att bereda medel för det sålunda omnämnda byggnadsbidraget. Vid sidan härav har statens arbetsmarknadskommission den 22 november 1940 medgivit, att från det för budgetåret 1940/41 anvisade anslaget till arbetsmarknadens reglering må utgå statsbidrag med högst hälften av de oundvikliga merkostnaderna för anstaltens uppförande i förhållande till den år 1938 gjorda kostnadsberäkningen, vid nuvarande prisnivå dock högst 275,000 kronor. I beslutet har som villkor angivits, att av 1940 års civila byggnadsutredning lämnade anvisningar å besparingsåtgärder skola med visst undantag följas vid arbetets utförande.

Utskottet.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande av centralanstalt för radioterapi i Göteborg* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 200,000 kronor.

14:o) **Vissa byggnadsarbeten vid vanförestalten i Stockholm.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14, sid. 88—90) att till Vissa byggnadsarbeten vid vanförestalten i Stockholm å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 158,500 kronor.

Anslaget avser inredande i vanförestaltens vindsvåning av dels en permanent sjukavdelning om 30 vårdplatser, dels lokaler för en sjunde årsklass av anstaltens folkskola.

För motsvarande ändamål upptogs i beredskapsstaten för budgetåret 1939/40 ett förskottsanslag av 151,900 kronor. För genomförande av viss mindre del av hithörande inredningsarbeten, avseende sjukavdelningen, hava genom medicinalstyrelsens försorg utanordnats 36,300 kronor från det till styrelsens förfogande ställda anslaget till utrustning m. m. av beredskapssjukhus. Med hänsyn till de prisstegringar, som inträffat under åren 1939—40, hava kostnaderna för återstående inredningsarbeten av vederbörande huvudman beräknats till 158,500 kronor. Departementschefen har ansett sig böra tills vidare godtaga detta belopp men har tillika anmält sin avsikt att, innan medlen ställas till huvudmannens förfogande, få till stånd en närmare prövning av beloppets skälighet.

Utskottet anser sig böra godtaga Kungl. Maj:ts förslag under den av departementschefen angivna förutsättningen, att en omprövning av beloppets skälighet kommer till stånd, innan medlen ställas till huvudmannens förfogande.

Utskottet.

Under återopande härav hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa byggnadsarbeten vid vanförestalten i Stockholm* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 158,500 kronor.

15:o) **Anordnande av lokaler m. m. för yrkesskolan vid vanförestalten i Hälsingborg.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15, sid. 90—95) att I. bemyndiga Kungl. Maj:t att bevilja föreningen för bistånd åt vanföra i Skåne statsbidrag

dels för inredning i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet ingivna ritningar av nya lokaler åt yrkesskolan vid vanförestalten i Hälsingborg med högst den verkliga kostnaden för inredningen, dock högst 250,000 kronor,

dels ock för anskaffande av arbetsmaskiner till samma lokaler med högst hälften av den verkliga kostnaden för dessa maskiner, dock högst 21,000 kronor;

II. medgiva, att för inredningen beviljat bidrag må utbetalas successivt, i den mån inredningsarbetena utförts, ävensom förskottsvis, då behov därav föreligger;

III. till Anordnande av lokaler m. m. för yrkesskolan vid vanförestalten i Hälsingborg å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 271,000 kronor.

I proposition (nr 166) till 1940 års lagtima riksdag föreslog *Kungl. Maj:t* riksdagen, bland annat, att bemyndiga *Kungl. Maj:t* att bevilja föreningen för bistånd åt vanföra i Skåne statsbidrag *dels* för inköp av svenska band- och snörmakerifabriksaktiebolagets fastighet nr:is 1—4 och 9 inom kvarteret Sparven i Hälsingborg med högst 210,000 kronor, *dels* för inredning i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet ingivna ritningar av nya lokaler åt yrkesskolan vid vanförestalten i Hälsingborg i nyss angivna fastighet med högst den verkliga kostnaden för inredningen, dock högst 210,000 kronor, *dels ock* för anskaffande av arbetsmaskiner till samma lokaler med högst hälften av den verkliga kostnaden för dessa maskiner, dock högst 16,500 kronor. Vidare föreslog *Kungl. Maj:t*, att riksdagen skulle för ändamålet å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 under femte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 436,500 kronor.

I skrivelse den 21 juni 1940, nr 434, i anledning av nämnda proposition anförde *riksdagen* bland annat, att riksdagen i princip intet hade att erinra mot den föreslagna lösningen av anstaltens lokalfråga. I likhet med byggnadsstyrelsen, som yttrat sig i ärendet, hade riksdagen dock icke kunnat undgå att ställa sig tveksam till *Kungl. Maj:ts* förslag i föreliggande skick med hänsyn till de stora kostnader, som ett genomförande av detsamma skulle medföra. Det syntes riksdagen önskvärt, att en noggrann undersökning verkställdes, huruvida icke kostnaderna för fastighetens omändring för det nya ändamålet kunde nedbringas samt, om så ej kunde ske, huruvida icke nybyggnad måste anses vara att föredraga. Riksdagen ansåge därför, att förslaget i denna del borde underkastas förnyad prövning, innan definitiv ställning till detsamma togs från riksdagens sida.

Däremot ville riksdagen icke motsätta sig inköpet av fastigheten, för vilket ändamål ett reservationsanslag av högst 210,000 kronor anvisades å tilläggsstat II för budgetåret 1939/40.

I skrivelse den 5 oktober 1940 har *föreningen* förnyat sin framställning om statsbidrag till förevarande lokalfrågas lösning. Föreningen har därvid vidhållit sitt tidigare förslag och åberopat, att en tjänsteman hos byggnadsstyrelsen efter besiktigande av bandfabriken funnit den av föreningen föreslagna lösningen vara den mest ändamålsenliga. På grund av under det senaste året inträdda prisstegringar har föreningen emellertid ansett sig böra föreslå en höjning av det tidigare beräknade beloppet för bandfabrikens omändring med i runt tal 40,000 kronor. Kostnaderna för anskaffande av erforderlig maskinell utrustning till yrkesskolans nya verkstäder beräknas av föreningen numera uppgå till 42,000 kronor, varav hälften äskas såsom statsbidrag.

Byggnadsstyrelsen har i utlåtande den 12 november 1940 meddelat, att styrelsen intet annat hade att erinra mot förslaget än att kostnadssumman för ändringsarbetena, 250,000 kronor, syntes väl knappt beräknad.

Medicinalstyrelsen har i utlåtande den 21 november 1940 likaledes tillstyrkt framställningen och därvid anmält, att styrelsen på förfrågan hos byggnadsstyrelsen erhållit det meddelandet, att enligt byggnadsstyrelsens mening en nybyggnad i förevarande fall måste komma att ställa sig avsevärt dyrare än inköpet och ombyggnadsarbetena av ifrågavarande fastighet.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Behovet av nya lokaler för yrkesskolan vid vanförestalten i Hälsingborg kvarstår alltså. Sålunda medicinalstyrelsen framhållit, torde vidare de betänkligheter, som av föregående års lagtima riksdag rests mot ett antagande av förslaget rörande ombyggnad av de ifrågavarande fabrikslokalerna, numera få anses undanröjda. Med hänsyn härtill och då ett igångsättande av ombyggnaden även är av värde ur arbetslöshetssynpunkt, anser jag mig böra förorda, att förslaget nu åter förelägges riksdagen.

De under hösten 1940 inträdda prisstegringarna påkalla emellertid en jämförelse uppåt av de ursprungliga kostnadsberäkningarna. Den av föreningen för ombyggnaden senast angivna kostnadssumman, 250,000 kronor, synes mig härvid böra godtagas. Likaså torde ett belopp av 21,000 kronor böra avses för anskaffande av arbetsmaskiner. Sammanlagt torde sålunda böra äskas ett belopp av (250,000 + 21,000) 271,000 kronor, vilket lämpligen synes böra uppföras å tilläggsstat II för det löpande budgetåret.

Sålunda av statsrådsprotokollet framgår, har den av riksdagen påkallade, under byggnadsstyrelsens medverkan företagna omprövningen av förevarande lokalfråga givit vid handen, att kostnaderna för fabriksfastighetens omändring till yrkesskola för vanförestalten icke kunna nedbringas under det tidigare beräknade beloppet. Ej heller har en nybyggnad för ändamålet befunnits vara att föredraga. Vid sådant förhållande har utskottet ansett sig böra i princip godtaga Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag.

Utskottet.

På grund av den sedan ärendets tidigare prövning inträdda prisstegringen lär en höjning av anslaget för ifrågavarande företag icke kunna undvikas. Vid sin granskning av Kungl. Maj:ts förslag härutinnan har utskottet uppmärksammat, att redan i de tidigare kalkylerna, som verkställdes i augusti 1939, inberäknats en marginal för prisstegring av omkring 15 procent å kostnaden för ändringsarbetena. Med hänsyn härtill vill utskottet förorda, att en omprövning av det för dessa arbeten nu äskade beloppet, 250,000 kronor, innebärande en total kostnadsökning av omkring 35 procent, kommer till stånd, innan beloppet ställes till föreningens förfogande. Därvid böra givetvis även eventuella möjligheter till besparingar genom förenklingar beaktas.

Under återövning av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

I. bemyndiga Kungl. Maj:t att bevilja föreningen för bistånd åt vanföra i Skåne statsbidrag

a) för inredning i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet ingivna ritningar av nya lokaler åt yrkesskolan vid vanförestalten i Hälsingborg med högst den verkliga kostnaden för inredningen, dock högst 250,000 kronor.

b) för anskaffande av arbetsmaskiner till samma lokaler med högst hälften av den verkliga kostnaden för dessa maskiner, dock högst 21,000 kronor;

II. medgiva, att för inredningen beviljat bidrag må utbetalas successivt, i den mån inredningsarbetena utförts, ävensom förskottsvis, då behov därav föreligger;

III. till *Anordnande av lokaler m. m. för yrkesskolan vid vanförestalten i Hälsingborg* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 271,000 kronor.

16:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 16, sid. 95 och 96) att till Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 200,000 kronor.

Hittills hava för ifrågavarande ändamål anvisats sammanlagt 300,000 kronor, därav omkring 55,000 kronor alltså äro odisponerade.

Med hänsyn till det försämrade läge, som inträtt å arbetsmarknaden, föreslås å tilläggsstat för innevarande budgetår anvisande av ytterligare 200,000 kronor för uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter. Å riksstaten för nästa budgetår hava däremot medel icke äskats för hithörande ändamål.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 200,000 kronor.

17:o) **Luftskyddsinspektionen: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17, sid. 96 och 97) och under erinran, att å riksstaten för innevarande budgetår beräknats ett belopp av 90,000 kronor till ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för luftskyddsinspektionen under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till grundavlöningar m. m. må för budgetåret 1940/41 överskridas med högst 24,000 kronor.

18:o) **Civilt luftskydd: Bidrag till kommuner för anordnande av vissa skyddsrum.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18, sid. 97—100) att till Civilt luftskydd: Bidrag till kommuner för anordnande av vissa skyddsrum å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor.

Ifrågavarande anslagsäskande sammanhänger därmed, att kostnaderna för anordnande av luftskyddscentraler ävensom för hjälplatser och skyddsrum för aktiv personal i vissa orter uppgått till högre belopp än vad luftskyddsinspektionen ursprungligen beräknat. En bidragande orsak till det ökade medelsbehovet har även varit, att behov av statsbidrag till offentliga skyddsrum i kommuner, som inom sig hysa luftskyddsorter med ett mindre invånarantal än 5,000 personer, numera anses föreligga. Härjämte har behovet av offentliga skyddsrum i flera av de större orterna i riket på grund av senare vunnit erfarenhet befunnits vara mera omfattande än inspektionen ursprungligen antagit.

De sammanlagda merkostnaderna av nu antydda skäl uppskattar luftskyddsinspektionen till 3,900,000 kronor och det därå belöpande statsbidraget till 2,600,000 kronor. Efter avdrag av för ändamålet disponibla statsmedel har inspektionen ansett sig kunna begränsa det återstående anslagsbehovet till i runt tal 2,000,000 kronor.

Departementschefen har godtagit denna luftskyddsinspektionens beräkning men har samtidigt omnämnt, att frågan om statsbidrag till anordnande av skyddsrum i skolorna för närvarande är under övervägande inom luftskyddsinspektionen och sannolikt kommer att föranleda en framställning om anvisande av ytterligare anslag för byggande av skyddsrum.

Utskottet finner sig med hänsyn till omständigheterna böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Civilt luftskydd: Bidrag till kommuner för anordnande av vissa skyddsrum* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor.

19:o) **Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19, sid. 100) och under erinran, att tidigare för innevarande budgetår anvisats 500,000 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 190,000 kronor.

20:o) **Bidrag till utlandssvenskarnas förening.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20, sid. 100—102) och under erinran, att å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisats ett förslagsanslag av 50,000 kronor till samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till utlandssvenskarnas förening* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett anslag av 50,000 kronor.

21:o) **Kristillägg.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, sid. 102) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kristillägg* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett förslagsanslag av 925,000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Statens allmänna fastighetsfond.

22:o) **Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 1, sid. 213—216 av det vid propositionen såsom bilaga 16 fogade utdraget av statsrådsprotokollet över socialärenden den 3 januari 1941) att *dels* besluta att vid Frösö sjukhus skola i enlighet med av föredragande departementschefen förordad förslag verkställas renoveringsarbeten för en beräknad kostnad av högst 450,000 kronor, *dels ock* till Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 1,710,000 kronor.

Renoveringsarbetena vid Frösö sjukhus avse i huvudsak att i köksbyggnadens källarlokalerna åstadkomma tillfredsställande kyl- och förvaringsrum, att förse den i bottenvåningen befintliga kökshallen med ny, modern instrumentell utrustning, att anordna goda biutrymmen för proviantens mottagning, förberedelse, fördelning och utlämning och tillgodose personalens berättigade krav på hygieniska anordningar. Våningen en trappa upp skulle disponeras helt av för de anställda avsedda matsalar, inredda för självservering. Översta våningen skulle bibehållas som bostadsrum för kökspersonal. De tidigare för 3 å 4 hyresgäster avsedda rummen skulle i den utsträckning detta vore möjligt delas upp på smärre enheter. Slutligen skulle tvättställ med rinnande vatten inredas i varje rum, varjämte gemensamt badrum skulle anordnas m. m. Kostnaderna härför hava beräknats till 450,000 kronor.

Återstoden av anslaget, 1,260,000 kronor, avser att möjliggöra uppförandet av den av 1935 års riksdag beslutade psykiatriska kliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala, inrymmande 122 vårdplatser. Kostnaden för klinikens uppförande beräknades av riksdagen till högst 1,597,000 kronor, av vilken summa åren 1935—37 anvisats sammanlagt 775,000 kronor.

Byggnadsföretaget har av olika skäl, som angivits i statsrådsprotokollet å sid. 215, ännu ej kommit till stånd. I en för 1938 års riksdag anmäld skrivelse den 21 augusti 1937 har byggnadsstyrelsen meddelat, att de totala kostnaderna då kunde beräknas hava ökat till 2,034,000 kronor.

Departementschefen har för sin del förordat, att 1940 års civila byggnadsutredning före byggnadsföretagets påbörjande erhåller i uppdrag att underkasta föreliggande förslag en ingående granskning ur besparingssynpunkt.

Departementschefen har emellertid, med hänsyn till sedermera inträffade prisstegringar, vid anslagsberäkningen ej ansett sig böra räkna med att någon del av de av byggnadsstyrelsen senast beräknade kostnaderna skola kunna inbesparas, varför han äskat ytterligare högst (2,034,000 — 775,000) 1,259,000 kronor eller, avrundat, 1,260,000 kronor för ändamålet.

Utskottet, som funnit den föreslagna renoveringen av köksbyggnaden vid Frösö sjukhus motiverad, tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Utskottet.

Utskottet har ej heller något att erinra mot att uppförandet av den beslutade psykiatriska kliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala påbörjas. Därvid utgår utskottet från att föreliggande förslag i ämnet underkastas en ingående granskning ur besparingssynpunkt, på sätt departementschefen förordat. Under denna förutsättning anser sig utskottet böra tillstyrka anvisande av det av Kungl. Maj:t för ändamålet äskade beloppet, 1,260,000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) besluta att vid Frösö sjukhus skola i enlighet med av föredragande departementschefen förordat förslag verkställas renoveringsarbeten för en beräknad kostnad av högst 450,000 kronor;

b) till *Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 1,710,000 kronor.

23:o) Uppförande av nybyggnad för statens sjuksköterskeskola. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, sid. 217—220) att till Uppförande av nybyggnad för statens sjuksköterskeskola å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 695,000 kronor.

Med bifall till Kungl. Maj:ts proposition, nr 199, beslöt *1939 års lagtima riksdag* att för statens sjuksköterskeskola skulle uppföras en nybyggnad invid blindinstitutet å Tomtebodas samt anvisade å kapitalbudgeten för budgetåret 1939/40 under rubrik statens allmänna fastighetsfond ett reservationsanslag av 200,000 kronor för byggnadsarbetenas påbörjande. Härav hava i runt tal 20,000 kronor hittills använts för ritningar och förberedande arbeten.

Totalkostnaderna, som av byggnadsstyrelsen uppskattas till 1,350,000 kronor, förutsattes av statsmakterna kunna genom beskäringar av lokalbehovet begränsas till 1,250,000 kronor.

Med skrivelse den 23 april 1940 överlämnade *byggnadsstyrelsen* omarbetat förslag och en inom styrelsen verkställd kostnadsutredning. Av denna kostnadsutredning framgår, att byggnadsföretaget enligt det omarbetade förslaget efter de i augusti 1939 gällande priserna skulle betingat en kostnad av

1,250,000 kronor, men att kostnaderna för skolans uppförande med hänsyn till i april 1940 rådande priser måste beräknas till 1,460,000 kronor.

Med skrivelse den 2 december 1940 har *1940 års civila byggnadsutredning*, som i besparingssyfte granskat byggnadsstyrelsens sistnämnda förslag, överlämnat en promemoria rörande resultatet av granskningen jämte skisseritningar, avseende en reviderad byggnadsplan, vilkens genomförande beräknas draga avsevärt lägre kostnad eller högst 875,000 kronor. Denna avsevärda utgiftsbegränsning bygger till stor del på förutsättningen av att man för den närmaste framtiden skall kunna utnyttja karolinska sjukhusets köksanläggningar även för skolans behov samt att det skall bli möjligt att tills vidare anordna gymnastikundervisningen i blindinstitutets gymnastiklokal. De planerade kökslokalerna hava i stället disponerats för personalbostäder. På så sätt hava såväl en personalbyggnad som en gymnastikbyggnad kunnat ställas på framtiden.

Inom det planerade elevhemmet hava enkelrummen ersatts med 15 kvadratmeters rum för 2 personer, varigenom en hel våning kunnat slopas. Puts- och strykrum hava vidare minskats, en hemsysterbostad samt badrummen i de återstående tre bostäderna för hemsystrar hava uteslutits. Även vissa andra förenklingar hava föreslagits eller förutsatts.

Styrelsen för statens sjuksköterskeskola har i avgivet yttrande i huvudsak godtagit utredningens förslag med det undantaget, att styrelsen ansett, att samtliga läsande elever, vilka i regel uppgå till ett 30-tal, borde tilldelas enkelrum.

Byggnadsstyrelsen har icke funnit särskild anledning till erinran mot det reviderade förslaget.

Departementschefen har ansett, att den av 1940 års civila byggnadsutredning framlagda planen i nuvarande läge bör i allt väsentligt godtagas. Genom beslut den 13 december 1940 har Kungl. Maj:t i enlighet härmed uppdragit åt byggnadsstyrelsen att i samråd med styrelsen för skolan uppgöra fullständiga ritningar och kostnadsberäkningar till nybyggnad för sjuksköterskeskolan i huvudsaklig överensstämmelse med den av byggnadsutredningen reviderade byggnadsplanen.

Det för byggnadens uppförande erforderliga återstående anslagsbehovet uppskattas till (875,000 — 180,000) 695,000 kronor.

Utskottet.

Med hänsyn till vad i ärendet förekommit har utskottet ansett sig böra tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag. Utskottet vill emellertid i detta sammanhang särskilt understryka vikten av att vid de definitiva ritningarnas utarbetande tillses, att en framtida utvidgning av skolbyggnaden kan genomföras med minsta möjliga ändringsarbeten.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppförande av nybyggnad för statens sjuksköterskeskola* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 695,000 kronor.

Fonden för låneunderstöd.

24:o) Lån till Göteborgs diakoniss-sällskap för vissa byggnadsarbeten vid skyddshemmet Hårsjögården. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, sid. 220—222) att till Lån till Göteborgs diakoniss-sällskap för vissa byggnadsarbeten vid skyddshemmet Hårsjögården å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 143,000 kronor.

Göteborgs diakoniss-sällskap har sedan åtskilliga år bedrivit skyddshemsverksamhet å sitt å fastigheterna $\frac{1}{8}$ mantal Olofsred nr 1 (1³) och $\frac{1}{4}$ mantal Olofsred nr 1 (1⁴) i Hyssna socken av Älvsborgs län belägna skyddshem Hårsjögården. För inrättande och utvidgning av skyddshemmet har sällskapet jämlikt beslut av 1929 och 1931 års riksdagar erhållit lån å tillhopa 160,000 kronor mot säkerhet av inteckningar i sagda fastigheter.

Den 11 februari 1938 har Kungl. Maj:t fastställt avtal mellan Kungl. Maj:t och kronan samt sällskapet rörande verksamhetens bedrivande vid hemmet. Enligt avtalet erhåller sällskapet för underhåll av skyddshemmets byggnader av statsmedel ett årligt bidrag av två procent å byggnadernas värde. Detta värde skall därvid beräknas till 150,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att sällskapet för utförande av vissa byggnadsarbeten vid hemmet skulle erhålla ett räntefritt lån å ytterligare 143,000 kronor mot inteckningssäkerhet av bästa möjligt beskaffenhet.

Med dessa medel skulle i första hand uppföras en tillbyggnad för gymnastiksal och badavdelning, i samband varmed vissa smärre ändringsarbeten skulle företagas i huvudbyggnaden. Vidare skulle uppföras en fristående annexbyggnad, i vilken skulle anordnas ett s. k. hemkök, vari sådana elever, som hade fallenhet och lust för husligt arbete, skulle få tillfälle att någon tid före utskrivningen från anstalten öva sig i skötseln av ett mindre hem. Slutligen skulle uppföras en ny ladugård i stället för den nuvarande, som enligt uppgift är mycket bristfällig, varjämte en mindre ekonomibyggnad skulle omändras till svin- och hönshus.

Slutgiltiga ritningar och kostnadsberäkningar hade vid propositionens avlämnande icke ingivits till Kungl. Maj:t, som därför icke kunnat taga ställning till förslaget i detalj.

Därest lånet beviljas, förutsättes en höjning skola företagas av det byggnadsvärde, som skall gälla vid beräkningen av det sällskapet tillkommande årliga bidraget för underhåll av skyddshemmets byggnader. Beloppet av nämnda värde avses efter förslag av socialstyrelsen skola fastställas av Kungl. Maj:t.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till annan erinran än att kostnaden för den nya ladugården jämte svin- och hönshuset, vilken beräknats till sammanlagt 43,500 kronor, synes utskottet väl hög. Utskottet försätter därför, att en undersökning verkställes angående möjligheterna att nedbringa denna kostnad, innan lånesumman tillhandahålles hemmets ägare.

Under återopande härav hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lån till Göteborgs diakoniss-sällskap för vissa byggnadsarbeten vid skyddshemmet Hårsjögården* & tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 143,000 kronor.

25:o) **Lån till stiftelsen Anna-Lisa Lidbecks uppfostringsanstalt i Lidköping för vissa byggnadsarbeten vid skyddshemmet Margretelund.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, sid. 222—225) att till Lån till stiftelsen Anna-Lisa Lidbecks uppfostringsanstalt i Lidköping för vissa byggnadsarbeten vid skyddshemmet Margretelund & tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 114,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att stiftelsen skulle mot fullgod intecknings-säkerhet erhålla ett räntefritt statslån å angivet belopp för utförande av dels reparation och modernisering av vissa delar av ekonomibyggnaden — främst köks- och tvättavdelningarna samt i byggnaden inrymda personalbostäder — dels reparation av föreståndarbostaden, dels ock uppförande av nytt bostadshus för en trädgårdsmästare och några kvinnliga befattningshavare.

Slutgiltiga ritningar och kostnadsberäkningar hade vid propositionens avlämnande ännu icke inkommit till Kungl. Maj:t, som därför icke kunnat pröva förslaget i detalj.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lån till stiftelsen Anna-Lisa Lidbecks uppfostringsanstalt i Lidköping för vissa byggnadsarbeten vid skyddshemmet Margretelund* & tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag (B) av 114,000 kronor.

26:o) **Lån till Stockholms kyrkliga skyddshemsförening för utvidgning av en vattenanläggning vid skyddshemmet Hornö.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5, sid. 225—227) att till Lån till Stockholms kyrkliga skyddshemsförening för utvidgning av en vattenanläggning vid skyddshemmet Hornö & tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 2,700 kronor.

Stockholms kyrkliga skyddshemsförening har av 1939 års lagtima riksdag beviljats ett räntefritt lån å 6,000 kronor för utförande av en vattenanläggning vid skyddshemmet.

Enligt Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag skulle föreningen på motsvarande villkor tillerkännas ett lån å ytterligare 2,700 kronor för utvidgning av ifrågakvarande vattenanläggning, som visat sig icke motsvara behovet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, Utskottet.

att riksdagen må till *Lån till Stockholms kyrkliga skyddshemsförening för utvidgning av en vattenanläggning vid skyddshemmet Hornö* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 2,700 kronor.

Stockholm den 18 februari 1941.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Torsten Ström, Lindström, Andrén, Karl Magnusson, Carlström, Bäcklund, Bäckström, friherre De Geer* och *Persson*; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Skoglund* i Doverstorp, *Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Prästbol, *Danielsson, Ward, Persson* i Falla, *Lindberg* i Umeå, *Isacsson, Andersson* i Södergård, *Bergström* och *Olsson* i Kullenbergstorp.
